

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

© 2020 ПРОЦЕНКО В. М.

УДК 658.014.1:16
JEL Classification: L90; L91

Проценко В. М.

Концептуальні аспекти інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації

Метою статті є формування концептуальних аспектів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації. У статті визначено, що сучасний механізм ринкового типу ґрунтується на поліцентричній системі господарювання і самостійності у формуванні ефективних тактичних і стратегічних управлінських рішень, повної відповідальності за їх результати, використовуючи інтенсифікацію управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації. Прерогативи, які створюються за допомогою інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, дозволяють нейтралізувати й усунути негативний ефект впливу зовнішнього середовища і утворюють складову частину їх функціонування, що включає цілепокладання та формування концепції, які є підґрунтям для розробки стратегії розвитку підприємств. Запропонована концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації ґрунтується на значній децентралізації управлінських функцій. За умови, що поточне та оперативне управління враховує проблеми та потреби ринку і орієнтує підприємства на досягнення кінцевої стратегічної цілі діяльності, дозволить врахувати перспективи збалансованого їх розвитку і вирішити проблему усунення негативного ефекту змін зовнішнього та внутрішнього середовища, а також надасть можливість зберегти технологічно-логістичні зв'язки і потенціальні ресурси підприємств; ґрунтується на широкому апараті методів, методик і прийомів збору та аналізу інформації.

Ключові слова: вітчизняні промислові підприємства залізничного транспорту, концепція, інтенсифікація управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-281-287>

Рис.: 2. Бібл.: 10.

Проценко Валентина Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (вул. Хорива, 1г, Київ, 04071, Україна)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.netORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>УДК 658.014.1:16
JEL Classification: L90; L91UDC 658.014.1:16
JEL Classification: L90; L91

Проценко В. Н. Концептуальные аспекты интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации

Целью статьи является формирование концептуальных аспектов интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации. В статье определено, что современный механизм рыночного типа основывается на полицентрической системе хозяйствования и самостоятельности в формировании эффективных тактических и стратегических управленческих решений, полной ответственности за их результаты, используя интенсификацию управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неоиндустриальной модернизации. Прерогативы, которые создаются с помощью интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта, позволяют нейтрализовать и устранить негативный эффект воздействия внешней среды и образуют составную часть их функционирования, включая целеполагание и формирование концепции, которые являются основой для

Protsenko V. M. Conceptual Aspects of Intensifying Management of the Economic Behavior of Production Railway Enterprises in the Context of Neo-Industrial Modernization

The aim of the article is to form conceptual aspects of intensifying management of the economic behavior of production railway enterprises in the context of neo-industrial modernization. It is determined that the modern market-type mechanism is based on a polycentric system of management and independence in forming effective tactical and strategic management decisions, as well as full responsibility for their results, through intensifying management of the economic behavior of production railway enterprises in the context of neo-industrial modernization. The prerogatives which are created by intensifying management of the economic behavior of production railway enterprises can neutralize and eliminate the negative effects of the external environment and form an integral part of their functioning including the goal-setting and formation of the concept, which are the basis for developing enterprise development strategies. The proposed concept of intensifying management of the economic behavior of production railway enterprises in the context of neo-industrial modernization is based on a significant decentralization of management functions. This is possible provided that the day-to-day management considers problems and needs of the mar-

разработки стратегии развития предприятий. Предложенная концепция интенсификации управления экономическим поведением промышленных предприятий железнодорожного транспорта в условиях неиндустриальной модернизации основывается на значительной децентрализации управленческих функций. При условии, что текущее и оперативное управление учитывает проблемы и потребности рынка и ориентирует предприятия на достижение конечной стратегической цели деятельности, позволит учесть перспективы сбалансированного их развития и решить проблему устранения негативного эффекта изменений внешней и внутренней среды, а также позволит сохранить технологично-логистические связи и потенциальные ресурсы предприятий; основывается на широком аппарате методов, методик и приемов сбора и анализа информации.

Ключевые слова: отечественные промышленные предприятия железнодорожного транспорта, концепция, интенсификация управления экономическим поведением предприятий в условиях неиндустриальной модернизации.

Рис.: 2. Библ.: 10.

Проценко Валентина Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, профессор кафедры туризма, документных и межкультурных коммуникаций, Открытый международный университет развития человека «Украина» (ул. Хорива, 1з, Киев, 04071, Украина)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

ket and orients enterprises towards achieving the ultimate strategic goal of its activity, will allow taking into account the prospects for their balanced development and solve the problem of eliminating the negative effect of changes in the external and internal environment, and also will contribute to maintaining technological and logistic ties, and potential resources of enterprises; based on a wide apparatus of methods, methodologies and techniques for the collection and analysis of information.

Keywords: domestic production railway enterprises, concept, intensification of management of economic behavior of enterprises in the context of neo-industrial modernization.

Fig.: 2. Bibl.: 10.

Protsenko Valentyna M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Tourism, Documentary and Intercultural Communications, Open International University of Human Development «Ukraine» (1h Khoryva Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: protsenko_dinz@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

Вступ. Сучасний механізм ринкового типу ґрунтується на поліцентричній системі господарювання і самостійності у формуванні ефективних тактичних і стратегічних управлінських рішень, повної відповідальності за їх результати, використовуючи інтенсифікацію управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неіндустриальної модернізації.

Сучасні інструменти інтенсифікації управління підприємствами в турбулентних умовах середовища дозволяють удосконалювати економічну поведінку і перетворювати діяльність промислових підприємств залізничного транспорту у відкриті системи, які найбільш адаптовані до викликів неіндустриальної модернізації.

Прерогативи, які створюються за допомогою інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, дозволяють нейтралізувати й усунути негативний ефект впливу зовнішнього середовища і утворюють складову частину їх функціонування, що включає цілепокладання та формування концепції, які є підґрунтям для розробки стратегії розвитку підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової економічної літератури вітчизняних та зарубіжних науковців, а саме: О. Ареф'євої [1], Н. Васюткіної [1], В. Диканя [2], Н. Карачіної [3], І. Козлової [4], Н. Колодрубської [5], А. Кудінової [6], Прохорова В [7; 8], В. Цапенко [9], Н. Шибяєвої [10] та інших свідчить про те, що формування концептуальних аспектів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неіндустриальної модернізації є актуальною та багатоаспектною проблемою та потребує подальших досліджень.

Метою статті є формування концептуальних аспектів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неіндустриальної модернізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний стан розвитку вітчизняних промислових підприємств залізничного транспорту характеризується спадом виробництва, фінансово-економічною кризою, низькою віддачею виробничих факторів, збитковістю основної діяльності тощо. Це викликано не тільки негативним впливом макроректорів, а й невідповідною до сучасних вимог системою управління економічною поведінкою.

В останні роки розуміння важливості стабільного розвитку вітчизняних промислових підприємств залізничного транспорту пов'язано з підвищенням рівня діяльності, трансформацією та адаптацією до соціально-економічних, екологічних і геополітичних та інших вимог.

Вітчизняні промислові підприємства залізничного транспорту знаходяться у фінансово-економічному складному стані за рахунок великої конкуренції, впливу зовнішніх факторів, низького рівня інноваційно-інвестиційної привабливості тощо. Тому необхідно вирішувати глобальні та локальні проблеми для підвищення рівня конкурентоспроможності шляхом формування концептуальних аспектів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту з урахуванням вимог неіндустриальної модернізації.

Ефективність діяльності промислових підприємств залізничного транспорту здебільшого залежить від формування раціональної економічної поведінки, яка передбачає доцільну діяльність, за рахунок інтенсифікації процесу управління, обираючи векторно направлені критерії, з урахуванням вимог ринку та ресурсного забезпечення.

З розвитком суспільства формуються кількісні та якісні потреби, що потребує необхідного обсягу матеріальних, економічних і соціальних ресурсів для зростання масштабів попиту, але потенціальні ресурси суспільства принципово обмежені, тому всі потреби задовольнити не можливо, отже, виникає потреба у формуванні альтернативних шляхів вирішення цих проблем.

Діяльність промислових підприємств залізничного транспорту виходить з рамки економічних завдань, а саме: підприємства беруть участь у вирішенні соціально-економічних проблем на розвиток культурного або освітнього рівня, охорону навколишнього середовища тощо.

Розробка концепції інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації направлена на підвищення рівня ефективності розвитку їх діяльності та інвестиційної привабливості. Стабільне економічне зростання діяльності промислових підприємств залізничного транспорту є підтвердженням позитивної динаміки їх розвитку за рахунок розширення виробництва, що має великі можливості для задоволення потреб ринку і вирішення соціально-економічних проблем. Відповідно, необхідно створювати нові або проводити реконструкцію наявних основних засобів, удосконалювати сферу маркетингу, підвищувати рівень підготовки кадрів.

Промислові підприємства залізничного транспорту зіткнулися з проблемою інформаційного простору, а саме: великий обсяг хаотичної зовнішньої інформації (іноді суперечливої та невірної); постійна зміна політично-законодавчо-правової системи; вплив іноземних держав та організацій тощо, що прямопропорційно впливають на формування та прийняття управлінських рішень щодо поточної діяльності і вибору векторно-перспективних напрямків їх розвитку.

Ефективність діяльності промислових підприємств залізничного транспорту на цьому етапі діяльності потребує розробки чіткого й об'єктивного проекту з векторно-стратегічною направленістю та формування економічних та управлінських рішень з урахуванням вимог неоіндустріалізації.

У ринкових умовах підприємства не повинні орієнтуватися на свою економічну поведінку лише на конкретний момент та активно впроваджувати елементи інтенсифікації її управління, а саме враховувати ті зміни, які можуть відбутися в зовнішньому та внутрішньому їх середовищі, а отже, продукувати довгострокові інноваційно-креативні дії в своїй економічній поведінці. На попередніх етапах функціонування промислові підприємства залізничного транспорту могли успішно займатися діяльністю, враховуючи лише внутрішні проблеми, пов'язані з підвищенням ефективності використання потенціальних ресурсів у своїй діяльності, на сьогодні важливим стає здійснення інтенсифікації управління, що забезпечує адаптацію підприємств до мінливого навколишнього середовища.

Прискорення змін у мінливому навколишньому середовищі, поява нових ринкових вимог, зростання рівня конкуренції, інтернаціоналізація діяльності, розширення інформаційного простору, розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності, удосконалення та розвиток технологій, зміна ролі людських ресурсів перетворюють на-

явні положення, на яких формується економічна поведінка підприємства; змінюється зміст економічної поведінки, що формує якісно новий рівень розвитку та вимагає узгодженої взаємодії теорії і практики ринкової економіки.

Формування концепції інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації надасть можливість встановити раціональні зв'язки системи, створити підґрунтя для стійкості та ефективності їх функціонування, що надає можливість реалізувати комплекс стратегічних і тактичних цілей та охоплює весь управлінський цикл (рис. 1).

Форми, засоби та методи інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації визначаються, як правило, цільовими стратегічними інтересами та підвищенням ефективності діяльності підприємств, але простого об'єднання активів у цій ситуації вже недостатньо.

Необхідно продукувати організаційно-економічні, науково-технологічні й інші механізми, що забезпечують і допомагають реалізувати тактичні та стратегічні цілі і підвищувати рівень ефективності функціонування підприємств.

Проблема, однак, полягає в тому, що більша кількість вітчизняних промислових підприємств залізничного транспорту не готова до повномасштабної інтенсифікації управління економічною поведінкою, яка формується під впливом викликів неоіндустріальної модернізації. Це пов'язано з тим, що на вітчизняних промислових підприємств залізничного транспорту не завжди можуть визначити векторну направленість та сформувати правильний баланс між спеціалізацією чи диверсифікацією виробництва, встановити стабільні взаємозв'язки зі стейкхолдерами, визначити найбільш перспективні сегменти ринку, визначити оптимальне співвідношення між централізацією управління і самостійністю підрозділів підприємства тощо.

Більшість вітчизняних промислових підприємств залізничного транспорту не мають достатньої практики розробки сучасних стратегій розвитку, що викликано недостатнім обсягом креативного-інноваційних знань у працівників підприємств, відсутність навичок застосування модерного економічного інструментарію тощо.

Це формує економічну поведінку промислових підприємств залізничного транспорту як непослідовну, орієнтовану виключно на вирішення тактичних завдань, які в деяких випадках неузгоджені між собою, що негативно впливає на кінцеві результати та відбивається на забезпеченні рівня конкурентоспроможності, фінансової стабільності та подальшого розвитку підприємств.

Аналіз перешкод для реалізації процесу інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації призводить до необхідності впровадження системи ефективного управління як сукупності процесу планування шляхом визначення мети, заснованої на аналізі стану зовнішнього середовища, планування внутрішніх можливостей, з урахуванням їх потенціальних ресурсів і вибору найбільш прийнятних підходів до побудови системи управління процесом стратегічних і тактичних

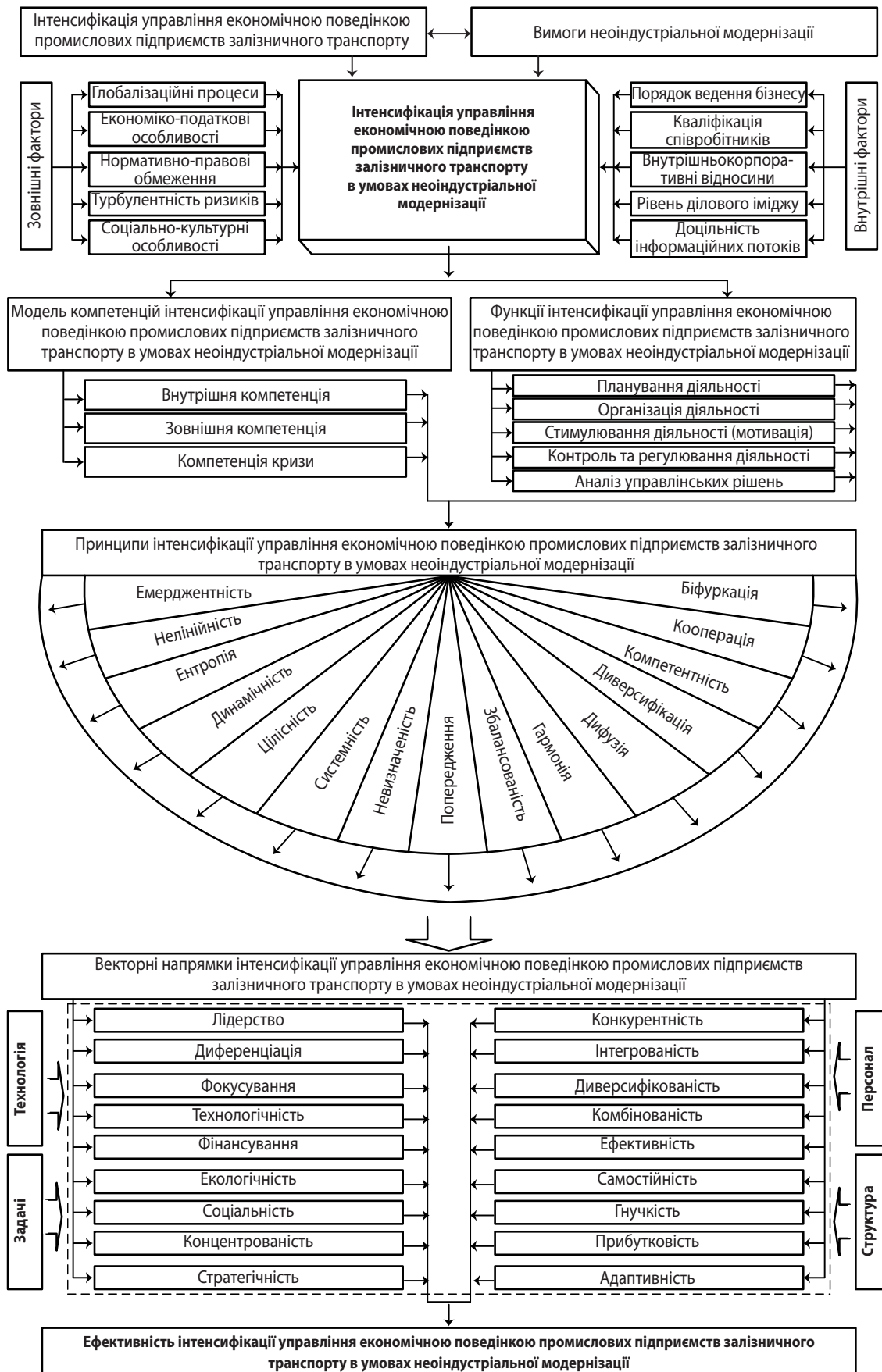

Рис. 1 Концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації

змін, адекватних до умов сучасної економіки та вимог неоіндустріалізації.

Необхідно обґрунтувати підходи до формування загальної моделі реалізації інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, в основі якої лежить найбільш ефективне використання організаційних, технологічних, економічних та інших можливостей підприємств.

Інтенсифікація управління промислових підприємств залізничного транспорту має бути спрямована на стабільне досягнення мети шляхом мобілізації колективу підприємств на виконання завдань інноваційно-креативного розвитку.

Основним методологічним принципом, покладеним в основу формування концепції інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, є взаємодія між підрозділами підприємства при реалізації комплексу заходів.

На рівень формування інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту впливають:

- зовнішні фактори (глобалізаційні процеси, економіко-податкові особливості, нормативно-правові обмеження, турбулентність виникнення ризиків, соціально-культурні особливості);
- внутрішні фактори (порядок ведення бізнесу, кваліфікація співробітників, внутрішньокорпоративні відносини, рівень ділового іміджу, доцільність інформаційних потоків).

Основним завданням інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту є розробка і здійснення плану заходів щодо предметної і технологічної спеціалізації підприємств, повинен бути визначений векторний інноваційно-виробничий напрям їх розвитку відповідно до технологічних умов і економічної доцільності.

Удосконалення системи інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту є однією з важливих умов для більш повного використання інноваційних техніко-економічних переваг виробництва та дозволяє виділити такі основні напрямки розвитку, а саме:

- об'єднання підприємств у кластери;
- централізація функцій управління;
- зміна структури управління;
- підвищення самостійності та відповідальності.

Безпосередній вплив на діяльність підприємств залізничного транспорту здійснюється системою управління, що виконує такі функції:

- планування діяльності;
- організація діяльності;
- стимулювання діяльності (мотивація);
- контроль за регулюванням діяльності;
- аналіз управлінських рішень (координація).

Інтенсифікація управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту являє собою процес, що визначає послідовність дій з урахуванням вимог неоіндустріальної модернізації, використовуючи мо-

делі компетенцій, а саме: внутрішню та зовнішню концепції та концепцію криз, які можуть бути як прогнозованими, так і непрогнозованими. Це вимагає моделювати ситуації, виявляти необхідність проведення перманентних змін і гнучко проводити своєчасні організаційно-економічні заходи для досягнення стратегічної мети.

Концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації базується на ряді принципів, до яких слід віднести: емерджентність; нелінійність; ентропію; динамічність; цілісність; системність; невизначеність; попередження; збалансованість; гармонію; дифузію; диверсифікацію; компетентність; кооперацію; біфуркацію.

Все це є підґрунтям до формування векторних напрямків інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріалізації під впливом сучасно-інноваційних технологій, актуальних задач, потенціалу персоналу, ефективної структури, що спрямовані на досягнення: лідерства; диференціації, фокусування; технологічності; фінансування; соціальності; сконцентрованості; стратегічності; конкурентності; інтегрованості; диверсифікованості; комбінованості; ефективності; самостійності; гнучкості; прибутковості; адаптивності.

Значну роль у формуванні інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації відіграє інформація, а саме є одним із найважливіших засобів, тому що в умовах нестабільності зовнішнього та внутрішнього середовища достатня, достовірна та своєчасна інформація дозволяє активно реагувати і продукувати ефективні управлінські рішення для досягнення стратегічної мети.

Інтенсифікація управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту ґрунтується на значній децентралізації управлінських функцій, за умови, що поточне й оперативне управління враховує проблеми та потреби ринку і орієнтує підприємства на досягнення кінцевої стратегічної цілі діяльності завдяки формуванню особливого типу економічної поведінки, що характеризується сукупністю оригінальних, креативних, інноваційних, раціональних поглядів і підходів до ефективних прийняття управлінських рішень.

Однією з функцій економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту є налагодження оптимальної системи управління за рахунок її інтенсифікації.

Інтенсифікація управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту з урахуванням умов неоіндустріальної модернізації спрямована на організацію, узгодження, регулювання і контролювання діяльності працівників і виробничих одиниць з метою досягнення тактичних і стратегічних результатів.

Можна виокремити ресурсні, організаторські та творчі функціональні характеристики керівника, які використовуються в процесі інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту (рис. 2).

Рис. 2. Функціональні характеристики керівника, які використовуються в процесі інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту

Значення цих функціональних характеристик керівника, які використовуються в процесі інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, дуже велике саме сьогодні, коли розвивається нецінова конкуренція, швидко зростає ринок науково-технічних розробок, впроваджуються інноваційна техніка і технології, вдосконалюється інформаційна система тощо.

Система інтенсифікації управління економічною поведінкою направлена на використання більш гнучких і орієнтованих на споживача ринково-стратегічно-управлінських напрямів розвитку промислових підприємств залізничного транспорту, яка дозволить поряд з досягненням більшої адаптивності до запитів ринку зберегти інтегрованість підприємств в кластерні об'єднання та не допустити розриву технологічно-логістичних зв'язків і втрати потенціальних ресурсів підприємств; ґрунтується на широкому апараті методів, методик і прийомів збору й аналізу інформації.

Формування концепції інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, в умовах високої ринкової невизначеності, за умов недостатнього досвіду й обмеженості ресурсів надасть можливість удосконалити принципи модернізації: соціально-управлінського, техніко-технологічного, фінансово-економічного та маркетингового розвитку, що допоможе запобігти втрати ринкових можливостей і підвищити конкурентні позиції підприємств на вітчизняних і світовому ринках.

Висновок. Таким чином, можна зазначити, що сучасний механізм ринкового типу ґрунтується на поліцентричній системі господарювання і самостійності у формуванні ефективних тактичних і стратегічних управлінських рішень, повної відповідальності за їх результати, використовуючи інтенсифікацію управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації. Прерогативи, які створюються за допомогою інтенсифікації управління

економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту, дозволяють нейтралізувати й усунути негативний ефект впливу зовнішнього середовища і утворюють складову частину їх функціонування, що включає цілепокладання та формування концепції, які є підґрунтям для розробки стратегії розвитку підприємств.

Запропонована концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації ґрунтується на значній децентралізації управлінських функцій, за умови, що поточне та оперативне управління враховує проблеми та потреби ринку і орієнтує підприємства на досягнення кінцевої стратегічної цілі діяльності, дозволить врахувати перспективи збалансованого їх розвитку і вирішити проблему усунення негативного ефекту змін зовнішнього та внутрішнього середовища та надасть можливість зберегти технологічно-логістичні зв'язки і потенціальні ресурси підприємств; ґрунтується на широкому апараті методів, методик і прийомів збору й аналізу інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ареф'єва О. В., Васюткіна Н. В. Корпоративне управління: еволюція, становлення, розвиток : монографія. Київ : Ліра-К, 2013. 180 с.
2. Дикань В. Л. Комплексний підхід до управління стійким розвитком підприємств машинобудування. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. № 49. С. 11–18.
3. Карачина Н. П. Економічна поведінка машинобудівних підприємств: теорія, методологія, практика управління : [монографія]. Вінниця : Книга-Вега, 2010. 416 с.
4. Козлова І. М. Визначення сутності поняття «економічна поведінка» суб'єктів господарювання // Сучасні проблеми управління підприємством: теорія та практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 24–25 берез. 2016 р.). Харків : НТМТ, 2016. С. 54–57.
5. Колодрубська Н. В. Інституціональні зміни та їхній вплив на економічну поведінку суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 1 (115). С. 16–25.

6. Кудінова А. В. Підприємницька поведінка: сутність та детермінанти її еволюції. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. № 4. С. 104–111.

7. Прохорова В. В. Організаційно-економічні зміни як основа активізації підприємницької діяльності промислових підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. Вип. 15. Ч. 3. С. 78–81.

8. Прохорова В. В., Проценко В. М., Чобіток В. І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування: монографія. Харків: УІПА, 2015. 291 с.

9. Цепенко В. Ю. Економічна поведінка підприємств як основа для прийняття управлінських рішень. *Бізнес Інформ*. 2014. № 11. С. 313–317.

10. Шибяєва Н. В. Особливості економічної поведінки суб'єктів господарювання в умовах ринкової трансформації економіки: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.01.01. Харків, 2002. 16 с.

REFERENCES

Arefieva, O. V., and Vasiutkina, N. V. *Korporativne upravlinnia: evoliutsiia, stanovlennia, rozvytok* [Corporate Governance: Evolution, Formation, Development]. Kyiv: Lira-K, 2013.

Dykan, V. L. "Kompleksnyi pidkhid do upravlinnia stiikym rozvytkom pidpriemstv mashynobuduvannia" [An Integrated Approach to the Management of Sustainable Development of Mechanical Engineering Enterprises]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 49 (2015): 11-18.

Karachyna, N. P. *Ekonomichna povedinka mashynobudivnykh pidpriemstv: teoriia, metodolohiia, praktyka upravlinnia* [Economic Behavior of Machine-building Enterprises: Theory, Methodology, Management Practice]. Vinnytsia: Knyha-Veha, 2010.

Kolodrubtska, N. V. "Instytutsionalni zminy ta yikhonii vplyv na ekonomichnu povedinku subiektiv hospodariuvannia" [Institutional Changes and Their Impact on the Economic Behavior of Economic Entities]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 1(115) (2011): 16-25.

Kozlova, I. M. "Vyznachennia sutnosti poniattia «ekonomichna povedinka» subiektiv hospodariuvannia" [Defining the Essence of the Concept of «Economic Behavior» of Business Entities]. *Suchasni problemy upravlinnia pidpriemstv: teoriia ta praktyka*. Kharkiv: NTMT, 2016. 54-57.

Kudinova, A. V. "Pidpriemnytska povedinka: sutnist ta determinanty yii evoliutsii" [Entrepreneurial Behavior: the Essence and Determinants of its Evolution]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 4 (2004): 104-111.

Prokhorova, V. V. "Orhanizatsiino-ekonomichni zminy yak osnova aktyvizatsii pidpriemnytskoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv" [Organizational and Economic Changes as a Basis for Intensifying Entrepreneurial Activity of Industrial Enterprises]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Serii: Ekonomichni nauky*, vol. 3, no. 15 (2015): 78-81.

Prokhorova, V. V., Protsenko, V. M., and Chobitok, V. I. *Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstv na zasadakh innovatsiino-spriamovanoho investuvannia* [Formation of Competitive Strategy of Enterprises on the Basis of Innovation-oriented Investment]. Kharkiv: UIPA, 2015.

Shybaieva, N. V. "Osoblyvosti ekonomichnoi povedinky subiektiv hospodariuvannia v umovakh rynkovoї transformatsii ekonomiky" [Features of Economic Behavior of Economic Entities in the Conditions of Market Transformation of Economy]: *avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.01.01*, 2002.

Tsapeiko, V. Yu. "Ekonomichna povedinka pidpriemstv yak osnova dlia pryiniattia upravlinskykh rishen" [Economic Behavior of Enterprises as the Basis for Managerial Decision-Making]. *Biznes Inform*, no. 11 (2014): 313-317.

Стаття надійшла до редакції 13.05.2020 р.